

Ferides curades | A Arenys d'Empordà (Garrigàs) i a Palau de Santa Eulàlia hi ha unes terres anomenades *els Comuns*. Són prop del riu Fluvià i el nom n'explica la vella funció: havien estat terres comunals de les quals tot el veïnat es podia aprofitar (llenya, conreu, pastura...). En les darreres dècades aquests *comuns* havien estat sotmesos a una intensa extracció d'àrids, sobretot durant els anys d'eufòria immobiliària. Desbotida la bombolla del formigó, i fallida i desapareguda l'empresa Àrids i Transformats SL, que venia graves i sorres, havien quedat a la vista uns considerables forats molt lletjos. I, subsidiàriament (pagant entre tots els plats trencats), Territori i Sostenibilitat ha restaurat els cràters i hi ha plantat herbes i arbustos per embellir les vint-i-cinc hectàrees devastades i abandonades.

EL BAIX EMPORDÀ *puri abarca*

Les carreteres del Baix Ter | La zona del Baix Ter, en ple Empordanet o Petit Empordà (denominació difosa per l'escriptor Josep Pla per delimitar amb esperit literari l'espai entre el Ter i la seva població natal, Palafrugell), conviu, des de fa anys, amb una xarxa de carreteres rica en paisatge, però pobra en seguretat per als seus usuaris. La majoria de carreteres són estretes, sense marges que permetin arraconar el vehicle en cas necessari i, mentrestant, cada vegada hi circulen més vehicles. En alguns casos, com en el de Torroella de Montgrí, la situació és especialment greu, perquè les dues carreteres que uneixen el municipi amb l'àrea de Girona presenten aquests importants dèficits i no són pocs els accidents mortals que s'hi han produït. Els alcaldes dels municipis afectats per aquesta mancança han arrencat un compromís del Govern de la Generalitat de trobar-hi una solució, a executar en un termini de quatre anys. Cal que el Govern no s'adormi i comenci a concretar accions; és urgent.

©Judith Pujadó

>> *La torre de les Hores. Pals.*

Òmnium aterra al Baix Empordà

| Després de molts anys de trobades i negociacions sense assolir acords, finalment, hi ha hagut un consens per crear una gestora d'Òmnium Cultural al Baix Empordà. Òmnium, entitat sense ànim de lucre que treballa per a la promoció de la llengua i la cultura catalanes, l'educació i la cohesió social, té prop d'un miler de socis al Baix Empordà, però no hi havia manera d'assolir un acord entre les diferents poblacions per crear-hi una gestora, així que les activitats de la comarca, força nombroses, depenien de la delegació que l'entitat té al Gironès. En els últims temps, el paper d'Òmnium en la defensa dels drets nacionals de Catalunya ha pres força a favor del procés independentista del país, i el Baix Empordà s'ha convertit en una de les comarques amb més empena social per donar suport al referèndum i a la constitució de la República catalana. Hi calia la presència directa d'una entitat com Òmnium per ajudar a canalitzar aquestes inquietuds ciutadanes.

La torre de les Hores, a punt | La torre de les Hores de Pals, un edifici del segle XII, emblema del nucli antic del municipi, ja es pot obrir al públic després de cinc llargs anys de treballs de restauració. La torre, de quinze metres d'alçària i parets de gairebé dos metres d'amplada, s'aixeca sobre una elevació de roca natural. Era la torre mestra de l'antic castell de Pals (segle IX), del qual actualment només queden alguns ves-

tigis, com ara filades de carreu o una cambra amb volta de canó, en una casa adjacent. El petit campanar que corona la torre va ser afegit durant el segle XV i és el que li dona el nom, perquè s'hi va col·locar un rellotge. Mitjançant una subvenció de la Diputació de Girona, l'Ajuntament va iniciar el 2012 la restauració dels elements deteriorats de la torre, com ara les escales de fusta. És una de les torres més ben conservades de la comarca, i des del seu cim hi ha unes vistes notables dels arrossars de Pals, la plana del Baix Ter, el Montgrí i les illes Medes.

LA CERDANYA *sandra adam*

La casa de la frontera | El darrer mes de juny va tenir lloc l'entrega del Premi BBVA Sant Joan, que aquest any ha recaigut en el periodista i escriptor Rafael Vallbona per la seva novel·la *La casa de la frontera*. Aquest manuscrit, que es publicarà durant la Setmana del Llibre en Català d'aquest mes de setembre, està ambientat a Puigcerdà i explica la història de la Cerdanya a través de cinc generacions de la família Grau.

Les protagonistes de la novel·la són la Carme Grau i casa seva, a pocs metres de la frontera entre Puigcerdà i la Guingueta d'Ix. La història comença